

СЕКЦІЯ «МОДЕРНІЗАЦІЯ СКЛАДОВИХ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА РИЗИКИ

Бурковська А. В.,

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Калашников І. С.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Через значні збитки, що завдала війна, Україна опинилася перед серйозним викликом – відновленням своєї економіки. У цьому контексті фінансові інструменти стають ключовими механізмами, здатними забезпечити необхідні ресурси для відбудови країни.

Міжнародна спільнота активізувала підтримку України, пропонуючи гранти, кредити та інвестиції, які є важливими для відновлення і покращення соціально-економічних умов життя. Ефективне використання фінансових інструментів допомагає створити нові робочі місця, знизити соціальну напругу та підвищити життєвий рівень.

Фінансові інструменти, такі як деривативи, цінні папери та кредити, створюють активи для одного учасника і зобов'язання - для іншого; вони допомагають управляти ризиками, залучати капітал і забезпечувати ліквідність [1].

Класифікація фінансових інструментів здійснюється за різними критеріями, включаючи тип активу, ступінь ліквідності та термін дії [1]. Акції та облігації дозволяють підприємствам залучати ресурси для інвестицій, деривативи - допомагають управляти ризиками, а ліквідність - забезпечує швидке перетворення активів на готівку [1]. Різноманітність фінансових інструментів стимулює інвестиції та активність на ринку капіталів, що сприяє економічному зростанню.

У кризових ситуаціях фінансові інструменти стають особливо важливими для подолання економічних труднощів, забезпечення стабільності економіки та відновлення бізнесу. Підприємства, стикаючись з ринковою нестабільністю, змушені адаптувати до нових умов свої фінансові стратегії і застосовувати нові інструменти для управління ризиками. Держава може здійснювати підтримку через нові фінансові інструменти, такі як соціальні облігації; кризи стимулюють розвиток нових фінансових продуктів, таких як краудфандинг [2, 3].

В умовах післявоєнного відновлення України важливу роль відіграють державні програми, спрямовані на підтримку відновлення інфраструктури,

соціальних об'єктів та економіки в цілому. Ці програми передбачають фінансування реконструкції зруйнованих об'єктів, таких як школи, лікарні та дороги, а також запровадження субсидій для підприємств, які постраждали від війни, з метою збереження робочих місць і стимулювання виробництва. Крім того, створюються спеціальні фонди для фінансування проєктів відновлення, що можуть залучати як державні, так і приватні інвестиції. Гранти, які надаються міжнародними організаціями, такими як ЄС і ООН, сприяють реалізації соціальних проєктів і гуманітарної допомоги. Міжнародні фінансові установи (Світовий банк і МВФ) пропонують кредити на пільгових умовах для фінансування великих інфраструктурних проєктів. Прямі іноземні інвестиції також відіграють важливу роль у реалізації проєктів у різних секторах економіки, забезпечуючи не лише фінансування, а й технологічний розвиток [1].

Ефективним інструментом для залучення фінансування проєктів відновлення є публічно-приватне партнерство, що дозволяє державі та приватному сектору спільно інвестувати та розподіляти ризики. В Україні успішно реалізуються проєкти модернізації шкіл і відновлювальної енергетики за підтримки державних програм і міжнародних грантів. Проте існують проблеми, такі як корупція, непрозорість та брак кваліфікованих кадрів.

Інноваційні фінансові інструменти відкривають нові можливості для фінансування соціально важливих проєктів [2, 3]. Краудфандинг залучає кошти від громади, а соціальні облигації дозволяють приватним інвесторам отримувати прибуток при успішній реалізації проєктів у сферах освіти та охорони здоров'я [2, 3]. Впровадження цифрових технологій (блокчейн і FinTech) може покращити прозорість фінансових транзакцій і спростити доступ до капіталу для малих і середніх підприємств.

Для підвищення ефективності фінансових інструментів необхідно створити системи моніторингу витрат, розвивати краудфандингову інфраструктуру та навчати кадри в управлінні проєктами, що сприятиме більш ефективному використанню ресурсів і сталому розвитку економіки України [2].

Отже, потужними інструментами для подолання руйнівних наслідків війни в Україні є залучення міжнародної допомоги, розвиток фінансового і фондового ринків, впровадження інноваційних рішень. Вважаємо, що для відновлення економіки, створення робочих місць та підвищення добробуту населення відкриваються нові можливості. Однак, для успішної реалізації цих планів необхідна координація зусиль держави, бізнесу та громадянського суспільства, а також ефективне управління фінансовими ресурсами.

Список використаних джерел:

1. Фінансовий інжиніринг. URL: http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3416/1/%D0%92%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8%D0%BD_%20%D0%A4

[%D1%96%D0%BD%D1%96%D0%BD%D0%B6%D0%B8%D0%BD%D1%96%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3%20%281%29.pdf](#) .

2. Інноваційні інструменти фінансового ринку. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.04/Dis_kucher.pdf .
3. Краудфандинг як інструмент фінансування громадських організацій. URL : <https://www.prostir.ua/?news=kraudfandyh-yak-instrument-finansuvannya-hromadskyh-orhanizatsij> .